

UCHWAŁA NR 39/2018
ZARZĄDU POWIATU SOKÓLSKIEGO

z dnia 14 grudnia 2018 r.

**w sprawie zatwierdzenia diagnozy potrzeb w zakresie kształcenia zawodowego
w Zespole Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego - Hubala w Sokółce**

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995, 1000, 1349, 1432) w związku z art. 10 ust. 1 pkt 1 i 5 i art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Zatwierdza się diagnozę potrzeb w zakresie kształcenia zawodowego w Zespole Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego - Hubala w Sokółce.

2. Diagnoza, o której mowa w ust. 1, została opracowana przez dyrektora Zespołu Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego - Hubala w Sokółce, w celu złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III Kompetencje i kwalifikacje, Działanie 3.3 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki, Poddziałanie 3.3.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki.

§ 2. Diagnoza potrzeb w zakresie kształcenia zawodowego w Zespole Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego - Hubala w Sokółce, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Z a r z ą d:

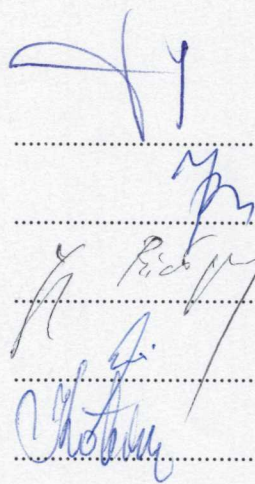
1. Piotr Rećko

2. Bożena Jolanta Jelska - Jaroś

3. Jerzy Białomyzy

4. Romuald Gromacki

5. Kazimierz Łabieniec

The image shows five handwritten signatures in blue ink, each corresponding to one of the council members listed on the left. The signatures are written over horizontal dotted lines. The first signature is for Piotr Rećko, the second for Bożena Jolanta Jelska - Jaroś, the third for Jerzy Białomyzy, the fourth for Romuald Gromacki, and the fifth for Kazimierz Łabieniec.

DIAGNOZA ZSR w Sokółce

Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego-Hubala w Sokółce, jest jednostką która w roku szkolnym 2018/2019 kształci w czterech zawodach oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych dla dorosłych.

W Technikum nr 2 w Sokółce w ZSR w Sokółce młodzież kształcimy w następujących zawodach:

1. **technik żywienia i usług gastronomicznych**, 113 uczniów (w tym: 33 chłopców, 80 dziewcząt),
2. **technik rolnik**, 44 uczniów (w tym: 44 chłopców),
3. **technik hotelarstwa**, 73 uczniów (w tym: 17 chłopców, 56 dziewcząt),
4. **technik ekonomista**, 74 uczniów (w tym: 38 chłopców, 36 dziewcząt).

Łącznie w oddziałach Technikum nr 2 w Sokółce uczy się 304 uczniów.

Na dwóch kwalifikacyjnych kursach zawodowych dla dorosłych **R.3 - Prowadzenie produkcji rolniczej i R.16 – Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej**, kwalifikacje zdobywa 63 słuchaczy. Od lutego 2017 roku przy naszej szkole zostało utworzone Centrum Kształcenia Praktycznego w Sokółce, jako jednostka mająca służyć podnoszeniu kwalifikacji zawodowych i idei kształcenia ustawicznego. Szkoła jest również ośrodkiem szkolenia kierowców kat. T, w ramach szkolenia młodzieży uczącej się w zawodzie technik rolnik.

Oferta edukacyjna szkoły skierowana jest do młodzieży wszystkich szkół gimnazjalnych oraz Szkół podstawowych, chcących zdobyć ciekawy zawód w którym będą mogli się realizować w przyszłości. Propozycja kształcenia skierowana do uczniów, jest zgodna z koncepcją rozwoju szkół zawodowych województwa podlaskiego, specyfiką regionu w którym szkoła funkcjonuje oraz potrzebami lokalnego rynku pracy. Podstawą oferty edukacyjnej są dobrze zorganizowane zajęcia dydaktyczne prowadzone przez aktywną, dobrze przygotowaną kadrę doskonalącą swoje umiejętności zawodowe i wzbogacającą swój warsztat pracy.

W szkole zatrudnionych jest 40 nauczycieli kształcenia ogólnego i zawodowego. Jedna osoba na stanowisku pedagoga szkolnego, trzech pracowników administracji oraz ośmiu pracowników obsługi szkoły. Szkoła posiada infrastrukturę w postaci dwóch budynków dydaktycznych. Jeden znajduje się przy ul. Polnej 1- w nim odbywa się większość zajęć kształcenia ogólnego i zawodowego. Drugi budynek przy ul. Torowej 12, to baza głównie do kształcenia praktycznego oraz magazyny i garaże do przechowywania maszyn rolniczych jakie posiada szkoła. Pracownie kształcenia praktycznego dla zawodu technik rolnik, wyposażone są w następujące sprzęty: 4 ciągniki, agregat uprawowo – siewny, pług 4-skibowy, opryskiwacz 18 m, rozsiewacz nawozów, bona zębowa, przyczepy do ciągników, brona talerzowa, kombajn zbożowy (rok produkcji 1987). Jednak aby w dzisiejszych czasach prowadzić kształcenie w zawodzie należy doposażyć bazę dydaktyczną o nowe, niezbędne sprzęty do upraw, tak aby móc odpowiedzieć na zapotrzebowanie stawiane przez nowoczesne rolnictwo precyzyjne i ekorolnictwo, tym bardziej że są to dziedziny uwzględnione w programie rozwoju inteligentnych specjalizacji województwa podlaskiego na lata 2015-2020+.

Pracownia do prowadzenia zajęć praktycznych w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych, jest dobrze wyposażona w sprzęty, które są niezbędne do wykonywania prac związanych z gotowaniem i przygotowaniem do pierwszej kwalifikacji zawodowej (TG.07-sporządzanie potraw i napojów). Natomiast są braki w sprzętach związanych z obsługą konsumenta. Dlatego aby w pełni zabezpieczyć prawidłowe kształcenie w zawodzie należy utworzyć pracownię

obsługi konsumenta i doposażyć ją w sprzęty zgodnie z rekomendowanym przez MEN wyposażeniem pracowni.

Pracownia hotelarska, pomimo że jest wyposażona zgodnie z rekomendowanym wyposażeniem pracowni, jest stosunkowo mała powierzchniowo, dlatego wraz z możliwością uzyskania dodatkowej powierzchni lokalowej, pojawia się możliwość doposażenia szkoły w nowe wyposażenie, tak aby nauka zawodu przebiegała sprawniej i w odpowiednich warunkach lokalowych.

Pracownie zajęć praktycznych z przedmiotów ekonomicznych, są wyposażone w 31 stanowisk dla uczniów i 2 stanowiska dla nauczycieli. Jednak biorąc pod uwagę fakt, że jest to sprzęt z zakresu technologii komputerowych, a postęp w tej dziedzinie jest duży, to również należałoby unowocześnić sprzęt tak, aby spełniał wymagania zawarte w rekomendowanym wyposażeniu pracowni.

ZSR w Sokółce współpracuje z wieloma podmiotami gospodarczymi na terenie powiatu sokólskiego, województwa podlaskiego oraz kraju, po to aby we właściwy sposób organizować i przeprowadzać praktyki zawodowe, które są nierozłącznym elementem kształcenia zawodowego. I tak w zależności od zawodu współpracujemy z wieloma pracodawcami: technik ekonomista – 36 przedsiębiorstw, technik rolnik – 14 podmiotów, technik żywienia i usług gastronomicznych – 16 podmiotów, technik hotelarstwa – 13 jednostek gospodarczych. Współpracujemy również z jednostkami gospodarczymi, które funkcjonują za granicą (Grecja) gdzie młodzież z naszej szkoły ma możliwość odbywania praktyk zawodowych w ramach projektów unijnych. W roku szkolnym 2017/2018 realizujemy projekt pod nazwą „Rozwój zawodowy przyszłych hotelarzy i gastronomów z ZSR w Sokółce”.

POTRZEBY

Każda szkoła żeby się rozwijać musi się doskonalić, podnosić poprzeczkę w swojej działalności, Wychodzić naprzeciw oczekiwaniom wszystkich grup biorących udział w procesie kształcenia, tzn. uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników szkoły ale również pracodawców, czyli tych którzy będą przyjmować młodych ludzi do pracy.

UCZNIOWIE

W szkole staramy się rozwijać zainteresowania i talenty uczniów, kształtować właściwe postawy i rozwijamy umiejętności, które pozwolą im poruszać się swobodnie na rynku pracy. Do realizacji tego działania niezbędne jest wyposażenie placówki w sprzęt który nie będzie odbiegał standardami od tego w który wyposażone są jednostki gospodarcze. Uczeń przechodząc z zajęć praktycznych w szkole do zakładu pracy, nie będzie się bał że nie poradzi sobie z obsługą nowoczesnych maszyn czy urządzeń bo nigdy ich nie obsługiwał. Doposażenie pracowni wpłynie bardzo pozytywnie na podniesienie standardu i jakości kształcenia zawodowego. Zwiększy możliwości znalezienia pracy dla młodego człowieka po ukończeniu szkoły. Szkoła wspiera również uczniów mających trudności w spełnieniu wymagań edukacyjnych. Dbamy o to aby każdy miał szansę i możliwość zdobycia certyfikatu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Zapewniamy stałą opiekę pedagoga szkolnego, prowadzone są zajęcia z orientacji i poradnictwa zawodowego. Jeździmy z młodzieżą na różne targi, wystawy, dni otwarte jednostek gospodarczych, aby móc pokazać zmieniające się technologie w zawodzie w którym się kształcą. Jest to niewątpliwie ciekawe doświadczenia i możliwość zdobycia najnowszej wiedzy technicznej i specjalistycznej w danym zawodzie.

KADRA

Wraz z rozwojem szkoły zwiększają się potrzeby pracowników szkoły. Nowe obowiązki, które są nakładane na szkołę wymagają zwiększenia etatów w administracji i księgowości szkoły. Również ilość osób pracujących w obsłudze szkoły powinna zostać zwiększona. Z powodu licznych wyjazdów służbowych należy zwiększyć wymiar zatrudnienia kierowcy z ½ do pełnego etatu. W dobie zmieniających się często przepisów prawnych należałoby zainwestować w podnoszenie kwalifikacji kadry administracyjnej (finansować lub współfinansować) jej doksztalcenie. Nowoczesne technologie i łączność to również potrzeba inwestowania w jakość sprzętu biurowego wykorzystywanego w codziennej pracy. Jakość pracy szkoły to również ciągle podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej. Chodzi tu nie tylko o formy doskonalenia takie jak kursy, studia podyplomowe czy szkolenia, ale również wyjazdy studyjne, możliwość wymiany informacji na spotkaniach branżowych, udział w stażach i praktykach. Jakość kształcenia jest również zależna od wyposażenia klasopracowni w których prowadzone są zajęcia a powinny być one zgodne z rekomendowanym wyposażeniem pracowni.

OTOCZENIE

Powiat zamieszkuje 70 517 osób w tym prawie 62% (44,1 tys. osób) stanowią mieszkańcy terenów wiejskich. Bezrobocie w powiecie na koniec 2017 roku wynosiło 11,2 % i było wyższe niż średnia województwa podlaskiego (8,5 %) i zdecydowanie wyższe niż średnie bezrobocie w kraju (6,6 %) według oficjalnych statystyk urzędów pracy, czyli bezrobocia rejestrowanego. Bezrobotni w wieku do 25 lat stanowią 15,00 % ogółu bezrobotnych, natomiast osoby w wieku 25-34 lata stanowią 28,8 % ogółu bezrobotnych, co jest zjawiskiem niewątpliwie niepokojącym, a może wynikać z niewłaściwej struktury kształcenia, braku współpracy szkół i pracodawców oraz braku wyposażenia na którym młodzi ludzie mogliby się uczyć zawodu w rzeczywistych warunkach. Pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na konkretne umiejętności i kwalifikacje, gdzie szkoły nie zawsze mogą sprostać tym oczekiwaniom nie mając odpowiedniego zaplecza technicznego, a sami pracodawcy też nie zawsze chcą nawiązywać współpracy ze szkołą w celu wykształcenia kadry dla swojej firmy, bo za dużo należy zainwestować, a ich potrzeby w zakresie zatrudnienia są niewielkie. Warto też zainteresować pracodawców dualnym systemem kształcenia młodych ludzi.

UCZEŃ

We współczesnym świecie rynek pracy ulega dużym zmianom, zmieniają się możliwości mobilności młodych ludzi, rodziny są zamożniejsze i mogą inwestować w rozwój dzieci. Jednak nie zawsze aspiracje rodzinne dotyczące wykształcenia idą w zgodzie ze zdolnościami czy predyspozycjami młodego człowieka. Panuje przekonanie o konieczności ukończenia studiów wyższych żeby mieć dobrą pracę. Jednak nie do końca jest to prawdziwe stwierdzenie, ponieważ dobry fachowiec w zawodzie po szkole technicznej bądź branżowej, może bardzo dobrze radzić sobie na rynku pracy, zwłaszcza w sytuacji gdy pracodawcy ciągle zgłaszają zapotrzebowanie na konkretne zawody i umiejętności, w zależności od specyfiki regionu. Nasz powiat nie posiada zbyt dużego poziomu uprzemysłowienia dlatego też musimy odpowiedzieć na ten rodzaj zapotrzebowania jaki zgłaszany jest przez naszych lokalnych przedsiębiorców i potrzeby lokalnego rynku pracy. Musimy jako szkoła zmieniać kierunki kształcenia i dostosowywać je do tendencji rynku pracy nie tylko regionu, ale również kraju. Nie będzie to jednak możliwe bez wsparcia finansowego w doposażaniu pracowni praktycznej nauki zawodu oraz przekonanie że kierunki kształcenia, które dzisiaj wydają się być abstrakcyjne za 5, 10 lat będą wiodącymi na rynku pracy.

SZKOŁA

Opracowując szkolny projekt dotyczący zmodernizowania, wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych dla zawodów w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych danego województwa na lata 2014-2020 należy wziąć pod uwagę:

- postęp techniczny, najnowocześniejsze rozwiązania technologiczne występujące w tym zawodzie;
- dostępność sprzętu na rynku handlowym;
- stosowane obecnie techniczne nazewnictwo sprzętu;
- obowiązujące parametry techniczne kupowanego sprzętu w ramach projektu.

Wzbogacając szkolną bazę technodydaktyczną, która ma być wykorzystywana w celach dydaktycznych, a także przy tworzeniu szkolnych ośrodków egzaminacyjnych dla danego zawodu. Należy zwrócić uwagę aby baza szkolna była dostosowana do planowanych zmian w systemie kształcenia zawodowego, ujętych w projekcie ustawy Prawo Oświatowe, które obejmują nową strukturę kształcenia: branżową szkołę I stopnia (od 1 września 2017 r.), branżową szkołę II stopnia (od 1 września 2020 r.), pięcioletnie technikum (od 1 września 2019 r.), Szkołę Policealną Nr 3. W okresie kiedy szkoły ponadgimnazjalne (wkrótce ponadpodstawowe) zmagają się z trwającym niżem demograficznym i dużą konkurencją między szkołami w pozyskiwaniu ucznia, posiadanie nowoczesnych, odpowiadających rekomendacjom MEN pracowni zajęć praktycznych, może być olbrzymim atutem w rozwoju szkół i właściwym kształceniu pracowników na rynek pracy.

OTOCZENIE

Strategia rozwoju województwa podlaskiego zakłada modyfikację myślenia o inteligentnych specjalizacjach. Jedną z głównych zmian ma być głęboko położony nacisk na edukację na wszystkich poziomach. Według tego dokumentu to nauka powinna budować relacje z liderami gospodarczymi, co ma tworzyć klimat dla rozwoju przedsiębiorczości. Strategia ta wyróżnia inteligentne specjalizacje, w których już dziś województwo posiada ponadprzeciętny potencjał. W specjalizacjach tych wyróżniamy tzw. rdzeń specjalizacji, który tworzony jest przez klastry, firmy i inne powiązania, a w naszym województwie rdzenie tworzone są w następujących obszarach:

1. sektor rolno-spożywczy i sektory powiązane,
2. przemysł metalowo-maszynowy, szkodniczy i sektory powiązane,
3. sektor medyczny oraz nauki o życiu i sektory powiązane,
4. ekoinnowacje, nauki o środowisku i sektory powiązane.

Nas jako szkołę najbardziej interesuje sektor 1 i 4, gdyż są to kierunki rozwoju blisko związane z zawodami w których kształci szkoła, a jednocześnie takie które dynamicznie rozwijają się na terenie woj. podlaskiego. Region nasz staje się regionem turystycznym, jest coraz większe zainteresowanie wśród turystów z Polski i z zagranicy, co sprzyja powstawaniu nowych pensjonatów, hoteli czy gospodarstw agroturystycznych. Ludzie spoza regionu przyjeżdżają podziwiać nieskażoną przyrodę, piękne krajobrazy a jednocześnie chcą poznać tutejszą wielokulturowość, jak również kuchnię inną niż wszystkie. W regionie również w dużym stopniu zmienia się podejście do prowadzenia gospodarstw rolnych. Dlatego też w strategii rozwoju woj. podlaskiego, podkreślono, że są tu szczególnie dobre warunki do rozwoju rolnictwa i przetwórstwa ekologicznego. Młodzi, wykształceni ludzie mają świadomość konieczności inwestowania w

nowoczesne maszyny i technologie, dlatego maszyny rolnicze na których się uczą w szkole nie mogą odbiegać standardem od nowoczesnych, wykorzystywanych w wydajnym, coraz bardziej precyzyjnym rolnictwie. Biorąc pod uwagę cele horyzontalne woj. p. odłaskiego, czyli: „wysokiej jakości środowisko przyrodnicze podstawą harmonii aktywności człowieka i przyrody” oraz „infrastruktura techniczna i teleinformatyczna otwierająca region na inwestorów, mieszkańców, sąsiadów i turystów”, musimy inwestować w rozwój bazy technicznej szkoły aby móc konkurować na rynku pracy i nie tylko z innymi regionami kraju.

Koncepcja rozwoju szkół zawodowych w oparciu o potrzeby gospodarki woj. podlaskiego ma natomiast za zadanie pokazywanie i promowanie związku szkół z pracodawcami, jako naturalnego kierunku, który z jednej strony dostarcza gospodarce regionu osób z odpowiednimi kwalifikacjami, a z drugiej daje pracę podejmującym kształcenie zawodowe. Nie da się jednak tego uczynić w pełni bez doskonałej bazy kształcenia zawodowego. A biorąc pod uwagę fakt że ZSR w Sokółce jest liderem kształcenia w województwie w branży „Turystyka, hotelarstwo, gastronomia” należy niewątpliwie doposażyć szkołę w sprzęt, który będzie bardzo przydatny w zdobywaniu kwalifikacji zawodowych przez młodych ludzi.

DYREKTOR
ZESPOŁU SZKÓŁ ROLNICZYCH
mgr inż. Anna Dyrota Cilulko

Analiza SWOT ZSR w Sokółce

Analiza SWOT ujęta w diagnozie zawiera zarówno ogólne cechy szkoły i jej otoczenia, czyli szanse i zagrożenia, ale również silne i słabe strony szkoły.

Mocne strony:

- pozytywna opinia o szkole w środowisku lokalnym,
- wysoki poziom zdawalności egzaminów potwierdzające kwalifikacje w zawodzie,
- w pełni wykwalifikowana kadra pedagogiczna, ciągle podnosząca swoje umiejętności i kompetencje,
- szkoła tworzy warunki do:
 - wszechstronnego rozwoju talentów i zainteresowań uczniów,
 - współpracy w zakresie szkolenia zawodowego z wieloma pracodawcami na terenie powiatu sokólskiego, jak również całej Polski,
 - organizacji praktyk zagraniczne dla młodzieży w ramach programów współfinansowanych przez Unię Europejską,
- realizuje mniejsze projekty grantowe w celu aktywizacji młodzieży,
- przygotowuje uczniów do konkursów i olimpiad przedmiotowych,
- dba o wszechstronny rozwój poprzez organizację wycieczek edukacyjnych, wyjść kulturalnych np. kino, teatr,
- realizuje zajęcia w ramach Szkolnego Ośrodka Kariery, mające na celu nauczanie młodych ludzi odnalezienia się na rynku pracy po ukończeniu szkoły,
- zapewnia bezpieczne warunki nauki uczniom,
- pracuje nad dobrą i przyjazną atmosferą panującą w szkole,
- wysoki poziom zarządzania placówką,
- posiada strategię rozwoju szkoły, którą realizuje,
- 12 miejsce wśród Techników województwa podlaskiego w rankingu Perspektywy 2018

Słabe strony:

- zbyt mała baza lokalowa ograniczająca możliwości rozwoju,
- sprzęt do zajęć praktycznych wymagający unowocześnienia (zwłaszcza w zawodzie technik rolnik i technik ekonomista),
- konieczność doposażenia pracowni hotelarskiej i gastronomicznej,
- zbyt niska zdawalność egzaminu maturalnego (z matematyki),
- niewystarczająca liczba pracowników administracyjnych szkoły w stosunku do ilości wykonywanych zadań,
- ograniczone środki finansowe,

Szanse dla szkoły:

- poszerzenie bazy lokalowej szkoły o nowe pomieszczenia,
- doposażenie i unowocześnienie bazy kształcenia praktycznego we wszystkich zawodach w których kształci szkoła,
- rozszerzenie oferty praktyk zawodowych o kolejne przedsiębiorstwa (na lokalnym, krajowym i zagranicznym rynku pracy),
- wzrost popytu na pracowników w kierunkach, w których kształci szkoła,

- otwieranie nowych zawodów zgodnych z zapotrzebowaniem lokalnego i krajowego rynku pracy,
- dostępność środków z funduszy strukturalnych na działania rozwijające placówkę (projekty inwestycyjne i miękkie) i ich pozyskiwanie,
- wzrost świadomości znaczenia szkolnictwa zawodowego w społeczeństwie, co spowoduje lepszy nabór do szkoły, przy odpowiedniej ofercie edukacyjnej,
- ciągle doskonalenie się kadry pedagogicznej,
- tworzenie klas patronackich w porozumieniu z pracodawcami,
- dualny system kształcenia,
- jeszcze większa promocja szkoły w środowisku lokalnym

Zagrożenia dla szkoły:

- regulacje prawne i rozwiązania systemowe,
- niż demograficzny (zbyt mały nabór do szkoły),
- brak zainteresowania młodych ludzi kształceniem zawodowym,
- niechęć niektórych pracodawców do nawiązania współpracy ze szkołą w celu odbywania praktyk zawodowych czy tworzenia klas patronackich, w obawie przed możliwością pojawienia się nowej konkurencji na lokalnym rynku pracy,
- odpływ dobrze wykształconej kadry, niechęć do podnoszenia kwalifikacji przez kadrę obecną,
- spadek zdawalności egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie,
- zbyt mała elastyczność w dostosowywaniu się do zmieniającego się rynku pracy,

DYREKTOR
ZESPOŁU SZKÓŁ ROLNICZYCH
mgr inż. Anna Dorota Cilulko

